

ÚJABB TÍZ DOBOZBAN RAGADT ALBUM.

HALLATLAN LEMEZEK.

A LEGINKÁBB LEGENDÁS „DOBOZBAN MARADT” LEMEZ A BEACH BOYS-FÉLE *Smile*, ÁM AZT VÉGÜL 2011-BEN HIVATALOSAN KIADTÁK. UTOLJÁRA AKKOR FOGLALKOZTUNK A KIADATLAN ALBUMOKKAL, DE MOST ISMÉT AKTUÁLIS A TÉMA, HISZEN TÖRTÉNÉS VAN AZ ELKÉSZÜLT, ÁM MEG NEM JELENT LP-K ÜGYEINEK KÉT LEGNAGYOBB FŐKOLOMPOSA, NEIL YOUNG ÉS PRINCE KÖRÜL. RAJTUK KÍVÜL AZONBAN SOKAN MÁSOK MELLETT MÉG DR. DRE ÉS ICE CUBE, MADONNA VAGY A FOO FIGHTERS IS ADÓS LEGALÁBB EGY-EGY ANYAGGAL.

DÖMÖTÖR ENDRÉ.

Neil Young hírhedt a rendkívül sok, valamilyen szinten elkészült, de végül boltokba nem került lemezéről. Amikor több évtized ígéretés után 2009-ben kiadta sokrészre tervezett *Archives* sorozatának első masszív, tízkoronos kiadványát, akkor a rajongók elkezdtek reménykedni, hogy az ilyen-olyan formában bootleggelt kiadatlan LP-k végre hallhatóak lesznek eredeti verziójukban. A legismertebb ilyen lemezekre [*Human Highway*, *Homegrown*, *Chrome Dreams*] egyelőre várni kell, ám egy *Hitchhiker* című, eredetileg 1976-ban megjelentésre szánt album a nyáron végre napvilágot lát. Ahogyan más Young-kiadatlanok esetében, úgy ezen a tízszámú, akusztikus lemezen is többségben olyan szerzemények szerepelnek, amelyek későbbi albumokon újra felbukkantak, más verziókban [igaz, akad két, lemezen soha meg nem jelent dal is]. Izgalmas lesz hallani, hogy Young 1976-ban hogyan rögzítette ezeket és végiggondolni, hogy miért érezte az utolsó pillanatban mégis kiadhatatlannak a felvételeket – pedig már a lemezborító is készen volt.

Prince tavalyi halála után – halálának körülményei mellett – a legtöbb kérdés legendás archívumának sorsáról szólt. A Vaultnak hívott kiadatlan Prince-életmű [ami sokszorosa a megjelent felvételeknek], túl azon, hogy tartalmaz konkrétan visszavont kész albumokat, szinte feldolgozhatatlan mennyiségű egyéb felvételt is magába foglal. Prince egyik legközelebbi zenésze, Morris Hayes NPG-billentyűs a Recordernek nyilatkozva azt mondta, hogy

annyi szalag gyűlt össze az évek során, hogy az archívumnak használt hatalmas terembe már nem fért el több, így annak bejárata előtt, a folyosón is halomban állnak a dobozok. Innen bizonyára még rengeteg kincs fog napvilágot látni, de az is biztos, hogy nem túl gyorsan ismerkedhetünk meg velük. Az első kiadatlan felvételek áprilisban érkeztek volna egy *Deliverance* című EP-n, de jogi okok miatt mégsem jelentek meg. Ki tudja, mikor fognak.

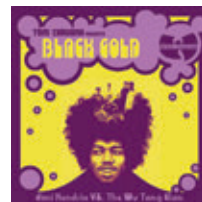
Korábbi hasonló cikkünkben „lehetett volna” The Beatles-, Zombies-, The Who-, Pink Floyd-, Neil Young-, Todd Rundgren-, Dennis Wilson-, Brian Eno-, Mansun-, Supergrass-lemezeket mutattunk be, azóta napvilágot látott néhány sokáig kiadatlan anyag, például David Bowie-tól [*The Gouster*, 1974], vagy Bruce Springsteentől [*The Ties That Bind*, 1979]. Ám bőven akad még ezekhez hasonló, valahol raktárak mélyén vagy alkotói fantáziáikban eltemetve – és noha többségük valószínűleg soha nem lesz hallható, de legalább a történetük ismert.

Buffalo Springfield:
Stampede
(1967)

Kezdjük mindjárt Younggal, de nem a kiadásra váró ismertebb legendás szólóanyagával, hanem első komolyabb zenekarának, a Buffalo Springfieldnek a meg nem történt második

lemezével. A country-rock feltörekvői az 1966-os debüt után rengeteget stúdióztak és ott azon kísérleteztek, hogy az élő megszólalás grúvosságát sikerüljön rögzíteni, de elégedetlenek voltak az eredményekkel. Pedig a kiadó [ATCO] már a borító címlapját is elkészítette, ám a zenekar végül a Beatles *Sgt. Pepper*ének hatására az év második felében új felvételekbe kezdett, ebből lett a hivatalos második album, a *Buffalo Springfield Again*.

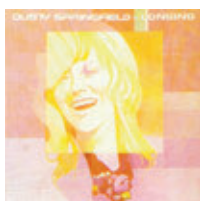
Jimi Hendrix:
Black Gold (1970)

Hendrix többféle irányba kereste a kiutat a kreatív zsákutcából halála évében [szimfonikus produkció, fúvós-billentyűs hangszerelés, akusztikus felvételek]. Ezek közül az utóbbiakat tartalmazó, *Black Gold* néven ismert szalag a Hendrix-rajongók *Szent Grálja*. A gitáros Greenwich Village-i lakásában rögzített egy erősen önéletrajzi dalciklust, amit odaadott dobosának, Mitch Mitchellnek, hogy dolgozza ki a ritmust hozzá, de aki Hendrix közeli halála után el is feledkezett azokról. Ugyan *Black Gold* címmel jelentek meg bootlegok, sőt még Wu-Tang-es mashuplemez is, de egyik sem az eredeti anyaggal. Viszont jó hír, hogy a szalagok megvannak és a jogörökösök szerint még 2020 előtt hallhatóvá válhatnak [egy dal, a *Suddenly November Morning* már szerepelt egy válogatáson].

Barry Gibb: *The Kid's No Good* / Robin Gibb: *Sing Slowly Sisters* / Maurice Gibb: *The Loner* (mind 1970)

A Bee Gees karrierje első kreatív csúcán (de még messze az igazi kereskedelmi sikertől), az 1969-es barokkpop mestermű, az *Odessa* után a szétesés szélére került. A három ausztrál tesó triójából Robin lépett ki először (háttérbe szorítva érezte magát), szólólemezen dolgozott, de egy duóban rögzített Bee Gees-album (*Cucumber Castle*) után Maurice is szólózni kezdett, mire a legidősebb, Barry 1969 decemberében bejelentette, hogy a zenekar feloszlott. Robin lemeze (*Robin's Reign*) némi sikert elérve jelent meg 1970 elején és már a folytatáson (*Sing Slowly Sisters*) dolgozott, amikor Maurice *The Loner*-je is elkészült (később maszterelést is kapott) és Barry is túl volt már debütökislemezén. A három 1970-es szólólemez azonban dobozban maradt, miután Robin és Barry a nyár elején kibékültek és újra a zenekari folytatás mellett döntöttek.

Dusty Springfield: *Longing* (1974)

Springfield művészi csúcson fejezte be a hatvanas éveket (*Dusty In Memphis*, 1969), igaz a korábbi kislemezcsikerek eddigre már elmaradoztak. Az ambivalens helyzet további három kiadvány alatt megtörte az énekesnő magabiztosságát, és az *Elements* címen tervezett, végül *Longing*-ként katalógusszámmal és borítót kapott LP-t a megjelenés előtt visszavonta. A félkész dalokból néhány a három év szünet – és egy coming out – után érkezett 1977-es albumra vándorolt, a befejezett számok pedig egy újrakiadáson váltak ismertté.

Prince: *Dream Factory* (1986)

Prince kiadatlan lemezei közül alighanem ez a leghíresebb. Ahogy névlegesen az előző három album a *Revolution* nevű kísérőzenekarral készült, úgy ez is, sőt a formáció ekkor kapta a legnagyobb szerepet, élen a későbbi Wendy & Lisa gitáros-billentyűs párossal, akikkel Prince-nek különleges kapcsolata volt. Ám amikor a két nő bejelentette, hogy kilép, Prince letörölte közreműködéseiket az addigra duplaalbumra dagadt felvételekről. A maradékot viszont felturbózta egy másik félkész lemezzel

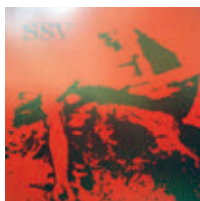
(*Camille*) és *Crystal Ball* címen, triplalemez-ként akarta kiadni. Amikor kiadója beintett, újra dupla méretűre redukálta a projektet, ami *Sign O The Times*-ra átkeresztelve élete csúcsműveként jelent meg 1987-ben.

Dr. Dre & Ice Cube: *Helter Skelter* (1994)

Az NWA 1988-ban felvette a gangsztarapet a térképre, aztán a legjobb mc, Ice

Cube kilépett, hogy egy briliáns trilógiával építse tovább karrierjét. A zenekar feloslása – és jelentős baseballütő-suhogatás – után Dre megszabadult korábbi menedzserétől, megcsinálta a g-funk rap csúcsművét és újra összejött Cube-bal, aki korábban szintén az említett menedzser miatt lépett le. A legforróbb rapper és producer párosa több mint ígéretes volt, a készülő lemezt az új sztár, Snoop Dogg debütjén reklámozták, de aztán soha nem jelent meg. Részben mert két túlzottan is perfekcionista dolgozott rajta, részben mert Cube közben befutott színészként és részben mert Dre egyre-másra találta az új tehetségeket. Bár egy erős közös számuk megjelent egy filmzenelemezen, a hip-hop *Smile*-jét tényleg csak elképzelni lehet.

SSV: *Go Figure* (1997)

Andrew Eldritch tehetséges dalszerző, amit Sisters Of Mercy és Sisterhood néven kiadott lemezei is bizonyítanak. És igen hatásos előadó, amit a mai napig igazol koncertjein. De miért nem adott ki egyetlen lemezt sem 1990 óta? (Amúgy állítólag adott, szigorúan őrzött álnéven technólemezeket.) Mert szívből és totálisan gyűlöli a lemezipart. Hogy szerződését kitöltse, válogatáslemezeket állított össze, és amikor kiadója a még két leszállítandó album számát egyre csökkentette, Eldritch két nap alatt összedobott nekik egy ütemtelen, drone-os, ambientes technolemezt – a cég természetesen annak megjelentetése nélkül felbontotta a szerződést. Az anyag online könnyedén megtalálható és nem is olyan rossz.

The The: *Gun Sluts* (1997)

Matt Johnson leginkább egyszemélyes projektje szintén hírhedt arról, hogy számos albumot nem adott ki, ő még a cd-k

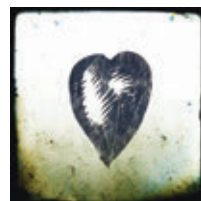
borítóján közölt diszkográfiákban is rendszeresen felsorolta kiadatlan lemezeit. 1997-ben adta le a Sony-nak a *Gun Sluts*-ot, a cég pedig nem volt hajlandó megjelentetni, mert annyira eladhatatlannak tartotta. „Éz volt az én Metal Machine Music-om (Lou Reed 1975-ös zajlemeze – a szerk.), de nem azért csináltam, hogy kitöltsem a szerződésemet, akkoriban tényleg az ilyen kísérleti zenék érdekeltek” – mondja a szerző. Aztán 2000-ben a korábbi popcsodákhoz képest egy szintén kísérleti albummal búcsúzott a dalos lemezekről, azóta csak filmzenélt – bár épp egy idén kiadott kislemezzel újra felcsillan a remény, hogy énekelni fog.

Madonna: *Veronica Electronica* (1999)

Madonna 1987-es remixlemeze (*You Can Dance*) a műfaj egyik csúcsa és

legkelendőbb vállalkozása, nem csoda, hogy a sikerekhez a laposabb évek után visszavezető, aktuális tánczenét madonnásító 1998-as *Ray Of Light*-hoz is tervben volt egy ilyen. Az alteregóról [aki a *Frozen* klipjében mutatkozott be] elnevezett *Veronica Electronica* remixalbumot be is jelentették, de alighanem a kislemezek váratlanul hosszan elnyúló sikere miatt okafogyottá vált egy ilyen közbevetett kiadvány. Ráadásul miután Madonna elégedetlen volt a lemez producerével, William Orbittal való újabb, 1998-ban megkezdett munkával [alighanem az ő irányításával készült volna a remixanyag], gyorsan tovább is lépett.

Foo Fighters: *The Million Dollar Demos* (2002)

A Foo Fighters a harmadik lemez és két Grammy-díj után

végképp erős és sikeres zenekar lett, ilyenkor szokott beütni a baj. A dobos túladagolta magát (két nap kóma után maradt életben), a zenekar pedig friss sztár státuszát kihasználva egy drága stúdióban költötte a pénzt Pro Tools-szal feljavított felvételekre. Grohl végül felismerte, hogy gond van, de a „millió dolláros demó” után a feloslás szélére kerültek. Ebből az állapotból egy búcsúkoncertnek sejtett Coachella-fellépés rázta fel őket és a dobos házistúdiójában puritán körülmények között újra nekiálltak a felvételeknek. A néhány plusz új dallal feldobott végeredmény a *One By One* lett, a Foos pedig az évtized legnagyobb stadiózenekarává vált. Ironikus, hogy a széteső eredeti, „drága” lemezkezdemény nélkül aligha jutottak volna idáig. 📀